

De Wet Minimum Beloning Zelfstandigen beoogt onderbetaling en armoede onder zelfstandigen tegen te gaan.

In veel gevallen echter, zoals bij gastouders, zal dat, als de wet wordt ingevoerd zoals hij nu in concept voor ons ligt, het tegendeel bereikt worden. Eerder (25-11-2019) is aangegeven dat veel gastouders doordat hun in één keer zoveel moet stijgen, juist hun werk en daarmee ook hun inkomen kwijt zullen raken, zeker omdat zij als zelfstandigen geen aanspraak kunnen maken op regelingen zoals de WW.

Hetzelfde geldt voor de houders van de kleine zelfstandige gastouderbureaus. Gastouderbureaus rekenen voor hun dienstverlening een vast bedrag per maand of een vast (kleiner) bedrag per uur. Dat is afhankelijk van het gastouderbureau. Maar of het nu om een vast bedrag per maand gaat of om een bedrag per uur, omgerekend naar een tarief per uur gaat het om ongeveer € 0,30 tot € 1,- per uur. Voor beide partijen levert dit een heel redelijk tarief op voor de verleende dienstverlening. Dit is aanzienlijk minder dan de beoogde € 16,- per uur. En dat is ook noodzakelijk, om de opvang voor zowel ouders als overheid betaalbaar te houden.

Als deze wet doorgang vindt moet dit tarief voor bureaunkosten verhoogd worden naar € 16,- per uur. Samen met het minimum tarief van € 16,- voor de gastouders (die ook zelfstandigen zijn en ook onder deze wet zullen gaan vallen) krijgen ouders dan een rekening voor de opvang van hun kinderen van minimaal € 32,- per uur. De kinderopvangtoeslag vergoedt maximaal € 6,27 (in 2020) per kind per uur.

Hiermee wordt gastouderopvang onbetaalbaar voor ouders. En het maakt tevens de concurrentiepositie van de kleine zelfstandige gastouderbureaus oneerlijk en onmogelijk. Grote gastouderbureaus kunnen dan een zelf te bepalen en concurrerend tarief voor de bureaunkosten neerzetten, terwijl de kleine zelfstandige gastouderbureaus verplicht worden om hoge en niet-marktconforme tarieven in rekening te brengen, die ouders niet zullen kunnen en willen opbrengen. Hiermee beschermt de overheid niet de kleine zelfstandige ondernemers in de gastouderopvang, maar wordt het bedrijf van de kleine zelfstandigen juist kapot gemaakt. De grote ondernemers in de gastouderbranche worden door deze regeling bevoordeeld, ten koste van de kleine zelfstandige ondernemers. De wet schiet volledig zijn doel voorbij.

De wet beoogt een garantie te geven voor een bestaansminimum voor iedere zelfstandige. Met hoe de wet nu in concept voor ons ligt, betekent dit juist het einde voor veel kleine zelfstandige ondernemers in de gastouderopvang. Dat geldt voor zowel gastouderbureaus als gastouders.

De vragen die dit oproept zijn dan ook:

- Welke maatregelen gaat de overheid treffen om ervoor te zorgen dat, na invoering van deze wet, kleine zelfstandige gastouderbureaus een eerlijke concurrentiepositie blijven houden t.o.v. de grotere gastouderbureaus?
- Welke maatregelen gaat de overheid nemen om te voorkomen dat houders van kleine zelfstandige gastouderbureaus een inkomensval gaan maken, of door deze wet helemaal hun inkomen kwijtraken?
- Welke maatregelen gaat de overheid treffen om ervoor te zorgen dat gastouderopvang afgenomen via een klein zelfstandig gastouderbureau voor ouders betaalbaar blijft?
- Mocht de overheid hiertegen geen maatregelen willen treffen: op welke manier worden houders van kleine zelfstandige gastouderbureaus gecompenseerd voor het verlies van hun bedrijf en hun inkomen dat, met zoals de wet er nu ligt, onvermijdelijk is?

- Met het wegvallen van de kleine gastouderbureaus en gastouders zal de vraag naar kinderopvang op de kinderdagverblijven toenemen, maar daar is zonder deze wet ook al een capaciteitsprobleem. Welke maatregelen treft de overheid om dit capaciteitsprobleem op te lossen?

Het invoeren van deze wet kent veel consequenties, niet alleen voor de gastouderopvang, maar ook voor andere branches. De indruk bestaat dat deze consequenties niet goed overzien worden. Daarom zou het goed zijn als hier, zorgvuldiger dan tot nu toe is gebeurd, naar gekeken wordt.